

VFU bas i primärvården T6: "Grundläggande kompetenser för utövandet av läkaryrket"

Information till studenter och handledare

Terminsinformation

Termin 6 i det sex-åriga läkarprogrammet startar med en kurs som avhandlar Tema reproduktion och utveckling (RU). I kursen ingår **en vecka VFU bas i primärvård** där studenterna ska träna "grundläggande kompetenser för utövandet av läkaryrket". Under VFU perioden kan studenterna med fördel även möta patienter som berör tema RU (barn, kvinnosjukvård) och de ska delta i mödrahälsovård samt barnhälsovård. Under termin 6 har studenterna ingen VFU bas-placering på sjukhus. Terminen avslutas med en separat kurs för självständigt arbete under 10 veckor.

Målsättning med VFU bas i primärvård termin 6

Den övergripande målsättningen med VFU bas (termin 1–6) är att underlätta lärandet av allmänna kliniska färdigheter och öva på ett professionellt förhållningssätt, samt att få en inblick i sjukvårdens organisation, hur sjukvård bedrivs och vad olika personalkategorier och vårdenheter har för uppgifter.

Under VFU bas i primärvården termin 6 ska studenterna fortsätta träna patientkontakt, anamnes och status, öva på att formulera och diktera patientjournal samt träna på de praktiska moment som har undervisats hittills under utbildningen (se [VFU-hemsidan](#), dokument "obligatoriska och praktiska moment"). Det är en fördel om studenterna kan få möta patienter med tillstånd som undervisas under tema RU (barn och gynekologi) samt öva samtal med och klinisk undersökning av barn och ungdomar. Undervisningen ska dock inte begränsas av detta, alla patienter är av intresse i undervisningen under VFU bas.

Under VFU-perioden ska barnhälsovård samt mödrahälsovård ingå. Ett syfte är att underlätta lärandet av barns normala tillväxt och psykomotoriska utveckling samt att få en inblick i hur en normal graviditet följs och hur screening för livmoderhalscancer samt preventivmedelsrådgivning bedrivs.

Innan VFU-placeringen har studenterna haft undervisning i undersökningsteknik och utvecklingsbedömningar på barn. Studenterna har också övat bröstpalpation samt genomfört gynekologisk undersökning på proffspatient och kan om så är lämpligt under handledning få utföra sådana undersökningar.

Även om diagnostik och behandling inte är i fokus under stadium II (termin 3 - 6) så är det ändå utmärkt att diskutera diagnostiska och terapeutiska överväganden utifrån en basal nivå.

Kursens mål - Exempel på mål med relevans för VFU-perioden

Färdigheter och förmåga:

- visa hur man genomför ett patientsamtal med respekt för patientens integritet och behov
  - med vuxen/ungdom och med föräldrar och barn i okomplicerad klinisk situation
- visa hur en allmän kroppsundersökning för rutinstatus utförs på vuxen eller äldre ungdom
- diktera patientjournal som inkluderar anamnes och status
- visa hur man genomför en klinisk rutinundersökning samt basal utvecklingsbedömning av barn och ungdomar i olika åldrar

Värderingsförmåga och förhållningssätt:

- visa insikt i olika yrkeskategoriers kompetens, ansvarsområden och skyldigheter inom mödra- och barnhälsovård
- visa förmåga att utvärdera det egna lärandet och den egna utvecklingen mot en

- yrkesidentitet samt inventera behov av fortsatt kompetensutveckling
- uppvisa ett förhållningssätt till patienter och deras närstående, olika yrkesgrupper i vården, lärare, universitetspersonal och medstudenter som är fritt från risk att skada tilliten eller förtroendet för läkaryrket

Vad ska studenten göra under VFU-placeringen?

Studenterna har under tidigare VFU-perioder (termin 3 – 5) tränat på anamnes och status, och under termin 5 fick de börja diktera patientjournal (se instruktion på [VFU-hemsidan](#)). De ska nu fortsätta öva på detta med vuxna eller nästan vuxna patienter, samt om möjligt med ett mindre barn i 5 - 10 årsåldern. Under VFU-veckan ska studenterna även delta i barnvårdscentral (BVC) och mödrahälsovård (MHV).

Obligatoriska moment att utföra under VFU-veckan på T6:

- Vid minst ett tillfälle ska studenten vid patientbesök ta både anamnes och status och få muntlig och skriftlig återkoppling från handledare. Graden av självständighet ska utvärderas enligt EPA-modellen och dokumenteras i den digitala plattformen Ortrac. För mer information om EPA se VFU-hemsidan: <https://www.oru.se/EPA>
- Diktera minst en journal med återkoppling enligt EPA (journalinstruktion, se [VFU-hemsidan](#))
- Auskultera på BVC-läkarmottagning och/eller BVC sjuksköterskemottagning under en dag. Återkoppling enligt EPA.
- Auskultera på MHV-mottagning tillsammans med barnmorska ½ - 1 dag. Återkoppling enligt EPA.

Status och anamnes ska därutöver tränas så ofta som möjligt, helst med såväl muntlig som skriftlig återkoppling för att skapa de bästa förutsättningarna för lärande.

Dessutom ska studenterna i möjligaste mån utföra praktiska moment som de tidigare tränat på, se dokument om "obligatoriska och praktiska moment" på [VFU-hemsidan](#).

Förberedelser inför VFU

Placeringen vid respektive vårdcentral sker centralt genom kursansvarig och VFU-handläggare på universitetet. Information till handledare förmedlas genom studierektor inom primärvården.

Studenten ska själv kontakta sin handledare på vårdcentralen för avstämning av VFU-schema.

Praktiskt upplägg

Under termin 6 består VFU-veckan av **30 timmars VFU fördelat på 5 dagar**. Den ökade veckotiden beror på att var student endast får en VFU-vecka (två VFU-veckor har delats på halvklass/vecka för bättre utrymme i primärvården). Antal timmar per dag kan variera utifrån vårdcentralens schema. Dagarnas praktiska innehåll kan utformas lokalt utifrån vårdcentralens verksamhet så länge innehållet avspeglar målsättningarna ovan.

Träning i anamnes och statustagande sker med stöd av handledare och vissa uppgifter utförs med fördel tillsammans med andra yrkeskategorier.

Varje dag bör avslutas med ett samtal mellan student och handledare där tid ges för kort reflektion och summering av dagen.

Intyg om närvaro, obligatoriska moment och uppträdande

För godkänd nivå krävs full närvaro, ett adekvat förhållningssätt samt genomförda obligatoriska moment.

VFU är obligatoriskt och frånvaro måste tas igen. Vid sjukdom ska studenten meddela studentansvarig VFU-handledare. Vid missad VFU ska student och handledare gemensamt försöka komma överens om ersättningstid under eller i direkt anslutning till VFU-perioden. Vid frånvaro som inte kunnat tas igen i direkt anslutning till VFU-perioden anges antal frånvarotimmar i VFU-intyget.

Vid placeringens slut ska studentansvarig handledare fylla i VFU-intyget, var god se instruktioner på VFU-hemsidan (www.oru.se/lakarprogrammet/vfu). Eventuella frånvarotimmar måste anges. Nytt intyg får sedan skrivas när studenten har fullgjort VFU-perioden.

Det är kursens examinator som med ledning av VFU-intyget avgör om VFU-perioden är godkänd. Det är därför viktigt att handledare använder VFU-intyget för att dokumentera och förmedla till examinator hur det fungerat under VFU-perioden. Det är även viktigt för studenten att få återkoppling kring vad som fungerat bra och vad som behöver förbättras.

Vid problem under VFU

För handläggning när **student uppvisar svårigheter att uppnå kursens mål och därmed riskerar att bli underkänd på sin VFU**, v g se separat information på VFU-hemsidan. Om en student inte fungerar väl hos er eller vid andra frågor vill vi att ni hör av er till kursens examinator ([kontaktinformation](#)). Vid smärre problem är det önskvärt att handledare tar upp det med studenten så tidigt som möjligt så att möjlighet till förbättring finns, och att detta dokumenteras i intyget.

Student som har problem som rör placeringen, exempelvis bemötande på enheten, brist på handledning eller inte fått utföra planerade moment, ska i första hand prata med huvudansvarig handledare, vårdcentralens chef eller regionens studierektor ([kontaktinformation](#)). Vid fortsatta problem ska studenten ta kontakt med kursledning eller VFU-ansvarig vid läkarprogrammet.

Studentutvärdering av VFU

Avsätt tid för både muntlig och skriftlig utvärdering av VFU i samband med VFU-periodens slut. Studenternas skriftliga utvärdering görs elektroniskt.

Vid frågor är ni välkomna att kontakta oss:

Kursansvarig eller kursadministratör för T6, eller ansvarig för VFU bas.

För kontaktuppgifter, se "[Organisation och kontakt](#)" på VFU-hemsidan.

Tack för det arbete och engagemang ni lägger ner!